

Les últimes lletres

L'ASPIRINA DE LA NIMFA

PUIGVERD, Antoni.

La migranya del faune.

Edicions 62, col. Els llibres de l'Escorpi, 176.

Barcelona, 1995, 70 pàgines.

Del mot «faune» diu un diccionari políticament correcte (el de l'IEC): «masculí. Déu campestre representat ordinàriament amb banyes i peus de cabra». Però també, i com a segona accepció: «*Home madur endut per la lascívia*». No és la meua feina, i seria de malgust, desvetllar aquí el significat propi del mot si s'aplica al títol del llibre d'Antoni Puigverd (*La Bisbal d'Empordà*, 1954). Seria com explicar una pel·lícula i revelar-ne el final: no tindria cap gràcia i em semblaria pretensió i agosarat.

Tot i així, si heu de continuar llegint aquest article, tingueu al cap les dues accepcions. És important.

La migranya del faune és un llibre de poemes (36 en total) aspres i brutals com la vida mateixa. Com l'ànima mateixa, de fet, perquè, què és la poesia sinó l'estrip-tease de l'ànima? Cançons kriptonítics, més que no pas críptiques, que mosseguen en l'interior del budellam de qualsevol Superman (i n'hi ha tants que s'ho creuen...).

El volum (intens, que no extens, que és el que compta) està dividit en quatre parts. «*El mirall del simi*», tal com ho veig jo, és el reflex visceral del Jo dins del Jo, incomunicat dels altres i fastiguejat de si mateix: «Si no de mi, de què fujo...», diu a *Tomba de Keats*. I més avall, en el mateix poema: «...la cripta: l'incansable/ monòleg, les paraules, les paraules/ la selva des d'on miro les tombes del jardí,/ des d'on sento el silenci de la gespa tallada».

També hi ha alguns poemes que són com un conte. Com *Desguassar*, que mostra, d'una manera terrible, el pas del temps i el cansament vital: «...Ell fa badalls/ que ensenyen una llengua beix, queixals/ corcats i una gran volta devastada/ del color d'un vi negre molt espès...».

A *Preguntes i respostes* el simi s'enfronta a la veritat de la imatge del mirall: «...l'ànima es renta rigorosament/ fent crol a la piscina de les queixers/ (...). Res no és tan plàcid com aquest silenci/ que perdona preguntes i respostes». Veritat que revela el poema següent, *Mirall*: «...La nit s'imposa/ i, mentre avança i els xiprers reculen,/ va subratllant l'altra inutilitat,/ la de mostrar-me a mi mateix: la víctima/ d'aquesta guerra (i l'assassí, també)».

Tanca aquesta primera part un poema que fa referència a tot un altre poemari d'Antoni Puigverd, *Abandona el curset*, en clara al·lusió a *Curset de natació*, un llibre anterior on el poeta identificava el fet de viure amb un nedar constant que, per mantenir-lo i no ofegar-se, havia d'aprendre's per mitjà d'un curset de natació. En aquest poema, el jo poètic diu: «...no nedis, que no cal, i fes el mort:/ que pot ser plàcida la turbulència/ de l'aigua, si t'hi estires no pas com/ l'heroi o el fugitiu, sinó com una/ fusta, ja barca tu mateix que flota/ portant-se ja només ella mateixa».

A la segona part, «*El ventre i el vidre*», la protagonista és la sensualitat. També hi ha alguna «broma», com *Llengua de bou* o *Inscripció*.

«*Un llop nostàlgic*» és el títol de la tercera part. Poemes primaverals –amb animalets, fruites i xocolata inclosos a vegades–, amb un substrat no tan dolç com sembla a primera vista, sinó més aviat al contrari.

La temàtica de «*Ballet*», la quarta part del llibre, és –no sé si dir-ne– «social». El cas és que és una mirada irònica a l'ordre d'algunes coses, sobretot al poder de jutges i intel·lectuals (haig d'escriure-ho entre cometes?). Comparteixo especialment la idea que sobre certa ciutat es dedueix de la lectura de *Caramel de maduixa* i que haureu de llegir el llibre si voleu descobrir... de fet, no solament això, sinó d'altres coses...

Perquè més que una migranya, aquest recull és una aspirina contra el maldecap (i els maldecaps) que produeixen alguns llibres que, sota l'equívoc epígraf de «poesia», l'únic que fan és ensenyar com pretesos poetes es miren, desconsolats, el solitari melic: «calze del pensament».

Bel Bosck

